Anul 43-lea | Prețul 3 Lei | Cenzurat
Duminecă 7 Iulie 1935 | No. 28

BIBLIOTECA CENTRALĂ

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMETULUI
Pe un an . . . . . Lei 140.—
Pe o jumătate de an . . . Lei 70.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator
Redacția și Administrația:
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 12 (lângă Poștă)
Telefon Nr. 182
Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei Nr 12
Prețul inseratelor:
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Situația politică

Pe de o parte pare mai domolită, pe cealaltă este încă destul de încordată. După vorbirea dlui Dinu Brătianu la Râmnic-Vâlcea și convorbirea cu redactorul „Universului“, guvernul liberal era pe ducă, fiindcă din nou se dovedise deosebirile de vederi între prim-ministrul Tătărescu și președintele partidului liberal, Dinu Brătianu.

Dar, cum guvernul nu vrea să plece, s'au sucit și învârtit lucrurile de așa, încât cei doi „șefi“ par a fi din nou împăcați. Cât va dura, vom vedea în curând. Căci, sub cenușe arde ceva. Și va izbucni când nici nu ne vom aștepta.

Sub raport politic, cercurile înalte vreau schimbarea constituției spre dreapta, ceeace dl prim-ministru se pare că aprobă, dar la aceasta se opune al doilea șef Dinu Brătianu. Național țărăniștii, când e vorba de schimbarea constituției, o vrea spre stânga.

Sub raport economic, guvernul are atâta de lucru, încât n'ar trebui să-și mai bată capul cu constituția. De prezent, în toate țările sunt la ordinea zilei problemele economice. Cine le desleagă bine și la vreme, va scăpa mai curând de criză și sărăcie; cine trece ușor peste chestiile economice, va suferi încă multă vreme.

La noi, cât timp la ministerele economice de industrie și comerț, agricultură și finanțe, nu va fi ordine și pricepere, vom merge tot din rău în mai rău. Ultima dovadă o avem cu cele făptuite de dl Manolescu-Strunga la industrie și comerț. De un an de zile a făcut diferite încercări. Situația s'a agravat și mai mult. Valoarea leului scade, scumpetea crește. Acum dl ministru și-a luat concediu, a plecat în străinătate lăsând toate baltă. Asta nu se poate numi pricepere și dragoste de țară..

In timpul din urmă, toate partidele din opoziție au început a-și strânge rândurile. Național-țărăniștii merg în frunte, cu adunările de masse aranjate pe regiuni. Se pregătesc pentru noua guvernare.

Celelalte partide încă se mișcă, care cum poate. Liberalii georgiști merg alături cu averescanii. Partidul Național Agrar al dlui O. Goga se unește în aceste zile cu Liga Apărării Naționale Creștine a dlui Cuza. Vaidiștii au cerut un semn, ceeace arată că vor înființa un nou partid. Liga Agrară a dlui Argetoianu și Partidul radical țărănesc al dlui Iunian stau încă nehotărîte delături, dar probabil că și aceste două partide se vor alătura în vre-o parte. Sunt tot pregătiri în vederea schimbării guvernului, a noilor alegeri sau alte evenimente ce s'ar putea ivi.

Marea rostire politică dela Cluj

Aducerile aminte dela marile procese istorice

Peste 50.000 Români din județele ardelene, manifestează călduros pentru partidul național țărănesc. — Cuvântările d-lor Ion Mihalache, Iuliu Maniu, Nicolae Lupu, Virgil Madgearu, Pan Halipa, Sauciuc Săveanu, etc.

Ziua sfinților apostoli Petru și Pavel a fost, pentru Ardeal, ziua înălțătoarelor lui rostiri politice. Conducătorii adevărați ai partidului național țărănesc, în cea mai curată înfrățire pe linia de luptă a ideii de program și partid, și-au spus cuvântul hotărît și fără șovăire.

Sosirea satelor

Trenuri speciale, autobuse și căruțe, soseau, în zorii zilei în capitala, de odinioară a Ardealului, aducând în ele miile de țărani de pe toate plaiurile ardelene, pentru a dovedi și de data aceasta, că partidul național țărănesc se bucură de încrederea miilor de robotari ai gliei strămoșești... Cărturarii de pe plaiurile Ardealului istoric — „preoți cu crucea 'n frunte...“ și dascăli călitori de suflete — într'o caldă înfrățire cu cămășile albe — simbol al curățeniei noastre naționale și politice — au făcut în capitala Ardealului legământul sfânt, față de partidul național țărănesc.

Prin fața tribunei, frumos împodobită, din fața clubului partidului național țărănesc, unde au luat loc fruntașii partidului — cei peste 50.000 țărani, senini la fețe și plini de hotărîre, au fâlfâit, spre zările albe ale văzduhului, miile de steaguri — simboale de biruință sub umbra cărora Ardealul și-a încrustat în cartea neamului, glorioasele pagini de istorie politică și națională.

La umbra stindardelor, cari erau ținute de mâinile vânjoase ale stegarilor ardeleni, în capitala Ardealului, am culeș în lumina ochilor slovele cari se înlănțuiau în devize sorocite să ne aducă mântuirea, din robia politică de azi...

Dorințele poporului

Iată câteva din aceste axiome și devize, cari erau încrustate pe table: „*Jos cenzura și starea de asediu...*“ „*Jos labele de pe Constituție...*“ „*Jos Camarila*“ „*Vom ști să apărăm drepturile poporului...*“ „*Cred într'unul Iuliu Maniu...*“ „*Vrem stat țărănesc...*“ — și multe alte încrustări, pe cari țăranii ardeleni le-au săpat la vetrele lor, unde s'au plămădit atâtea sguduiri istorice, revindecătoare de drepturi.

Manifestarea național țărănistă dela Cluj, patronată de Ion Mihalache, vlăstar din coapsa țăranului român din Vechiul Regat și Iuliu Maniu, tribunul Ardealului de ieri și azi — este socotită ca o piatră de temelie la bazele statului țărănesc de mâine, pentru a cărui înfăptuire au strigat, plini de încredere și hotărîre, cei peste 50.000 copiii ai gliei strămoșești.

Deschiderea adunării

După defilare, care a durat peste o oră — se deschide la orele 11, în sala teatrului din Cluj, adunarea națională. In sală nu au putut pătrunde decât abia două mii de oameni, restul rămânând afară, prin parcul din apropiere, unde au fost instalate o mulțime de megafoane, cari transmiteau, din sală, vorbirile fruntașilor politici.

Primul care a luat cuvântul a fost dl *Aurel Socol*, președintele organizației din Cluj, care cere să se păstreze un minut de tăcere, pentru Ghiță Crișan, fostul fruntaș național țărănist și ministrul Ardealului, decedat Duminică 23 Iunie c. In continuare, d-sa anunță că starea dlui Mihai Popovici s'a îmbunătățit.

Vorbind despre importanța adunării naționale, dela Cluj, dl Socol spune: Ardealul e chemat, din nou, să-și spună cuvântul, azi, când situația politică este atât de încordată. Adresându-se dlui Mihalache îl asigură, că întreg Ardealul îl urmează și așteaptă cuvântul și ordinele d-sale înțelepte.

In numele Bucovinei

Dl *Sauciuc Săveanu*, fost ministru al Bucovinei, venit la Cluj cu un frumos număr de cărturari și țărani Bucovineni, aduce salutul întregului popor din provincia îndepărtată, declarând că și la Cluj constată aceiași însuflețire, ca și la Iași. Partidul național țărănesc vrea un stat pus pe alte temelii, care să întrebuințeze la munca constructivă toate forțele naționale, punând astfel în valoare bunurile naturale ale țării de azi, atât de irosită.

Glasul Basarabiei

In numele Basarabiei vorbește dl *Pan Halipa*, fost ministru al acestei provincii, constatând că Ardealul e din nou în fruntea mișcărilor naționale. El luptă, ca și în trecut, pentru libertățile cetățenești, și face acest lucru când anumiți sfetnici, dela București, șoptesc la urechi că prea multe libertăți constitue un pericol.

Am venit aici — spune dl Pan Halipa — pentru a întoarce vizita dlui Vaida-Voevod, care, la Chișinău, a încercat să dărâme moldovenismul și românismul, tre-

când peste Iuliu Maniu. (Sala manifestă împotriva acestor încercări).

Alte cuvântări

In numele tineretului național țărănesc, din Ardeal, vorbesc d-nii: *Victor Jinga*, profesor și *Axente Sever Banciu*, student, cari asigură pe dl Ion Mihalache de întregul devotament al tineretului național țărănesc din Ardeal, care este gata de luptă și așteaptă ordinul.

Dl *Adonis Popov*, secretarul organizațiilor ardelene spune: Ardealul se poate lipsi de pâine, dar niciodată de libertate și dreptate. Ați venit să spuneți conducătorilor că forța dreptății vi se cuvine, în primul rând, vouă.

Cuvântarea dlui Dem. Dobrescu

Fostul primar general al capitalei București, dl *Dem. Dobrescu*, spune: Azi n'a defilat aici un partid, ci o armată. Să fi poftit adversarii să vadă năvalnica conștiință populară.

Dacă se va întâmpla să fie o dictatură a paiațelor dela orașe — noi le vom opune, în față, dictatura voinicilor dela sate. Dacă ați știut să înfrângeți dictatura Ungurilor dela Budapesta, — veți ști să înfrângeți și dictatura ungurilor dela București.

In continuare dl Dobrescu mai spune: In România guvernează două țări: una care cântă și alta care plânge. Iar azi guvernează țara care cântă. Nici un guvern nu a fost ocupat cu atâtea petreceri și banchete, ca cel de azi. Și ca totdeauna, sătulul nu crede la cel flămând.

In numele Românilor de pe vatra lui Negru Vodă

In aplauzele sălii ia cuvântul dl *Aurel Dobrescu*, fost subsecretar de stat și președintele organizației dela Făgăraș, care, tălmăcind suferințele plugarilor de pe vatra descălecătorului Negru Vodă, spune:

In țara Făgărașului lumea se întreabă dece, 17 ani dela unire, avem azi războiu în țara românească. Care să fie pricina? Acest războiu e provocat de partidul liberal. Acest partid a crezut că, și după războiu, va putea continua regimul de sclăvie din vechiul regat. Această țară a avut un mare noroc, că a găsit un om mare și luminat ca Iuliu Maniu. (Sala ovaționează în picioare pe dl Iuliu Maniu).

Discursul dlui Virgil Madgearu

In atmosfera unei calde manifestări de însuflețire, dl *Virgil Madgearu*, fos ministru de finanțe și secretar al part. nat. țăr., își desvoltă discursul d sale, din care redăm pe scurt următoarele idei:

Am deschis lupta — începe dsa — nu numai pentru răsturnarea guvernului, ci pentru răsturnarea regimului liberal, pentru a-l înlocui cu statul țărănesc.

Vorbind despre situația internațională spune: Ne aflăm într'o situație internațională grea. Numai statele cu autoritate mai pot încheia azi convenții comerciale și se pot menține pe primul plan al evenimentelor. Ori la noi, lumea se uită cu milă și desconsiderare.

Singura preocupare a guvernului liberal a fost să salveze cu avutul statului băncile și fabricile, adică fortărețele partidului liberal.

Bugetul statului a fost îngreuiat cu 8 miliarde. Apoi alte 7 miliarde au fost date Băncii Naționale, tot pentru a acoperi gospodăria prădalnică a partidului liberal. Iată deci 15 miliarde, stoarse din avutul țării.

In continuare — dsa cere guvernului să răspundă: Ce a făcut cu terenurile petrolifere date cu miile de hectare în folosința străinilor?

In întunerec, sub cenzură și stare de asediu, toate lighioanele rod din avutul țării. Cazul prefectului de poliție Gabriel Marinescu, arată gradul de decădere sub raport moral și de mândrie, la care s'a coborît partidul liberal.

Modificarea constituției

In ultimul timp am ascultat svonurile despre modificarea constituției și cearta între d-nii: Dinu Brăteanu și șeful guvernului Tătărăscu, pe chestia constituțională.

Și noi vrem schimbarea constituției, dar spre stânga nu spre dreapta, cum vreau dumnealor.

Ca de încheiere, dl Madgearu mai spune: Celor cari se pretind dictatori le spunem: Poftiți, vă ve-ți izbi de conștiința țărănească și de piepturile noastre.

Cuvântarea dlui N. Lupu

In cuvântarea sa, dl Nicolae Lupu, vice-președintele partidului național țărănesc, spune, între altele, următoarele:

După șase săptămâni, de când durează manifestările noastre, ar trebui să fim obosiți, dar nu suntem, fiindcă vedem scântierile de lumină din ochii dvoastre și acestea ne dau curaj.

Devizele dumneavoastră pe cari le-ați înscris, azi, pe placarde pot forma o carte a suferințelor și a mizeriei. Cereți azi libertate și demnitate. Noi vă tălmăcim aceste suferințe înscrise pe placarde. Aceste sunt lucruri de cari trebue să se ocupe orice guvern.

Ori guvernul liberal benchetuiește. El se ocupă să scrie istoria. Și cum o scrie? A luat pe unul din poliție să facă istorie și pe dl Iorga l-a pus să facă poliție. Și ce scrie Gavrilă? Că el a făcut restaurația, nu Iuliu Maniu.

E vremea să spunem: *destul!* Să se știe, că poporul român, cu prețul vieții, își va apăra libertățile și drepturile sale. Se încearcă apoi desbinarea și se spune, că nu e înțelegere între Maniu, Mihalache și dr. Lupu. Țin, iarăși, să se știe, că așa cum nu se desparte Sfânta Treime, nu ne vom despărți nici noi: Mihalache, Maniu și dr. Lupu.

Rostirea Ardealului — Discursul dlui Iuliu Maniu

Când dl Iuliu Maniu s'a prezentat în fața megafonului să-și rostească discursul, mulțimea, din sală și de afară, a izbucnit în urale însuflețite, cari au durat câteva minute.

Adânc emoționat dl Iuliu Maniu și-a început discursul spunând următoarele:

Iubite dle președinte, iubite dr. Lupu, iubite dle Madgearu și frați iubiți!

După cuvântările atât de inimoase și însuflețite ale fraților noștri mă voiu mărgini a mulțumi fruntașilor acestui partid, cari au ținut să participe la marea adunare națională a Ardealului și Banatului.

Zecile de mii de oameni, cari au defilat, azi, au grăit îndestul prin prezența și ordinea lor.

Noi toți din Ardeal și Banat știm că inima și mintea dtale, dle Mihalache, e pentru noi.

Prin adunările dela Brașov și Sibiu v'am dovedit încrederea deplină ce avem în biruința dvoastră.

In dtale fierbe același sânge național care arde și în pătura românească din Ardeal, care a știut să trăiască sub robie atâtea secole fără a-și pierde nici un moment naționalitatea.

Această mare virtute a naționalismului nostru nu vrem s'o servim cu vorbe goale ci cu fapte mari, pentrucă Dumnezeu ne-a înzestrat și ne-a făcut vrednici de a servi țării.

Durerile Ardealului

Avem credința dle Mihalache, că steagul ce-l ții azi în mâini va duce la biruință. Dar prezența noastră aci înseamnă și glasul mizeriei ce apasă populația acestei provincii. Noi vedem, cu durere, cum se irosește averea acestui stat.

Nu mai putem plăti atâtea biruri. Ne angajem a lupta pentru unitatea acestui neam. Vedem, însă, că la București s'a instalat un centralism, care dăinue și care continuă să nesocotească provinciile.

Descentralizare

Partidul Național Țărănesc a înscris în programul său principiul descentralizării, care a început să se aplice în guvernările noastre. Liberalii au schimbat această formă de guvernare.

Noi toți cei din Ardeal cât și din celelalte provincii suntem lipsiți de reprezentanți în parlament, datorită alegerilor făcute sub teroare și cu furturi de urne.

Județele, orașele și comunele sunt conduse de comisii interimare, în loc să fie conduse prin reprezentanții aleși de popor.

Nu vrem ca într'un drum de automobil dela Sinaia la București să se schimbe guvernul.

Credințele Ardealului

Noi Ardelenii avem în tradiție *naționalismul* și *creștinismul*. Și fără a avea de călăuză naționalismul și sfânta Cruce nu putem birui.

In continuare dsa spune: Ceiace se petrece, azi, în treburile publice e o provocare și de aceea dle Mihalache să purcezi cât mai repede la o îndreptare a situației.

Te rog dle Mihalache să te gândești și la noi ardelenii. In momentul, însă, când programul partidului nostru și guvernarea noastră ar fi în pericol, atunci, să contezi pe noi ca pe o oaste devotată.

In Ardeal, în ultimii 120 ani au fost trei revoluții: Ardeleanul nu vede sacrificiul când trebue să apere cinstea, țara și demnitatea națională. Asta nu înseamnă că noi nu vedem altă luptă decât revoluție.

Dovada am dat-o în ultimii ani, când am luptat pe cale civilizată, reușind astfel să sdrobim o tradiție care dăinuia până acum și anume ca numai orășenii să schimbe regimurile, iar țărănimea să nu fie consultată. Dictatura nu o suferim. Schimbarea constituției n'o admitem sub nici un motiv decât atunci când vom fi consultați, pentrucă noi reprezentăm marea populație a acestei țări.

Dl Iuliu Maniu își încheie discursul asigurându-l pe dl Ion Mihalache de întregul concurs și devotament al Ardealului și Banatului.

Programul statului țărănesc

Cuvântarea dlui I. Mihalache

Primit cu aplauze, îndelung repetate, dl Ion Mihalache, președintele partidului național țărănesc și-a început vorbirea spunând:

La sfârșitul adunărilor noastre regionale, adică azi, am avut credința că suntem în noaptea învierii: Țară întreagă bucură-te că fiul tău — țăranul român — a înviat din morți — s'a deșteptat.

Dvoastră ardelenii — onoare — ați știut, totdeauna, să fiți ocrotitorii țăranului român. Marele merit al cărturarului ardelean e că a deșteptat pe țărani și aceasta spre deosebire de ceiace au făcut intelectualii din celelalte părți, cari l-a asuprit.

Datoria tineretului.

Tineri, cari învățați carte, e ispititor să vi se spună că nu aveți nevoe de carte, ci că e deajuns să luați o bâtă și să vi se dea slujbe. Ce vorbe ieftine!

Noi vă spunem: învățați serios carte, ca atunci când vă vom pune în slujbe să știm că am ales oameni de temei. Iată la ce operă și muncă constructivă vă chemăm și iată ce vă spunem noi d-voastră — viitori ziditori ai statului.

Fac un apel către intelectualii Ardealului și vă rog să vă dați seama, că aveți o sfântă obligație morală: Să fiți alături de țărănime. Ea este forța reală a statului Român.

Un intelectual nu valorează sub raport social — pentru mine — decât în măsura în care se pune în slujba țărănimei.

Pentru cei cari ne-au părăsit

Au fost unii cari au crezut, că ei sunt partidul și au plecat. Au plecat cu firma, iar matca a rămas cu noi. Au plecat — să fie buni plecați.

In ceiace privește viitorul să știți că avem multe obstacole de întâmpinat.

Intâiu ne împiedecăm de un ciot: guvernul Tătărăscu. Neputința lui de guvernare a constatat-o însuși dl Dinu Brătianu, șeful partidului liberal. Dl Tătărescu vrea să modifice constituția, dar de ce s'o modifice? Nici primul ministru nu știe. Constituția înseamnă contract pe termen lung între Țară și Rege. Oare prin cine vorbește azi țara? Printr'o ciosvârtă de partid!

Frontul constituțional

Mai avem și alte obstacole. De pildă, partidele mici. Există frontul constituțional. Dl mareșal Averescu ne-a dat o lecție de constituționalism.

Ar dispare acest front dacă dl mareșal Averescu s'ar înțelege cu Regele.

Nu mai puțin sunt forțele oculte (camarila N. R.). Realitatea nu se poate nici tăgădui, nici ascunde, căci ea singură scoate capul. Mi-ar fi fost ușor să strig și eu din sală: „Jos forțele oculte!" Insă atât nu e destul. *Imi iau angajamentul public că la primul contact voiu distruge aceste forțe.*

Toți suntem monarhici și constituționali, însă noi nu înțelegem să ne jucăm cu vorbele. Monarhie constituțională însemnează bună înțelegere între voința țării și a Coroanei, fără nici un amestec. Iar dacă amestecul se ivește — Țara să-l înlăture.

Domnule Maniu Vă mulțumesc, călduros, pentru asigurările date în numele țăranului ardelean. La aceste asigurări eu țin să adaug că pe liniile mari și programatice n'au fost niciodată neînțelegeri.

Hotărîrile s'au luat întotdeauna în unanimitate. Vom lupta în numele programului, iar dacă va fi nevoe vom muta baza de operații în Ardeal — și-a încheiat dl Mihalache discursul.

*

Adunarea națională din capitala Ardealului se sfârșește la orele 4 și jumătate într'o atmosferă de caldă dragoste față de conducătorii partidului național țărănesc.

In aceiași perfectă ordine, mulțimea s'a îndreptat spre gară de unde, apoi cu trenurile au plecat în toate colțurile ardelene, pentru a duce cuvântul de propoveduire al fruntașilor politici.

Adunarea națională dela Cluj a înscris o strălucită pagină pe fila albă a istoriei noastre naționale și politice.

N. N. D.

Ce se petrece în alte țări

ANGLIA și FRANȚA îți fac impresia, în ultimele săptămâni, că nu se mai înțeleg în toate, ca până acum. Spre pildă: O delegație germană s'a dus la Londra, unde s'a înțeles cu delegația guvernului englez asupra numărului de vapoare, ce va construi în viitor Germania și Anglia. Această înțelegere s'a făcut pe la spatele Franței, — adecă fără știrea ei, — ceeace a produs mare surprindere la Paris, când s'a aflat.

POLITICA MICEI INȚELEGERI (Iugoslavia, Cehoslovacia și România) încă e destul de grea, în aceste zile de neîncetate frământări, între marile puteri: Franța, Germania, Anglia, Italia, Rusia. Înțelegerea neașteptată, între Germania și Anglia asupra noilor vapoare de răsboiu, a produs surprindere și la guvernele țărilor din Mica Înțelegere. In zilele trecute dl Titulescu a plecat la Paris, iar de acolo la Londra, având desigur scopul să lămurească unele chestii. O apropiere a Angliei de Germania, ar întârâta și mai mult pe aceasta din urmă pentru răsboiu.

ITALIA și ABISINIA nu vor duce ușor la liniște. Așa arată mai multe semne. Afară de cazul, că Abisinia se va supune dorințelor Italiei. Mai nou se anunță, că Franța și-ar fi dat învoirea, ca Italia să facă ce va crede de bine cu Abisinia. Italia, din partea ei, deocamdată trimite din greu trupe în Abisinia. In 29 Iunie au plecat două vapoare cu 980 și 1400 soldați. Alte 8 vapoare cu trupe italiene vor fi plecat până apar de sub tipar aceste rânduri. In locul celor două divizii de infanterie trimise în Africa, au fost înființate alte două divizii noui. — Lumea doritoare de pace se teme, că dacă Italia va porni contra Abisiniei, s'ar putea întâmpla ca Germania să dea în curând un asalt pentru alipirea Austriei Și atunci, din o scânteie ușor se pornește focul.

Comemorarea lui Victor Lazăr

— Recunoștința elevilor săi dela Jina. —

In ziua de 29 Iunie c., ziua sfinților Apostoli Petru și Pavel, a avut loc, în comuna Jina, din județul Sibiu, o înălțătoare serbare, în cadrul căreia s'a pomenit memoria și faptele pilduitoare ale mult regretatului profesor, publicist și fost învățător în Jina. — Victor Lazăr, răposat în cursul acestui an.

După oficierea Sfintei Liturgii, a avut loc un parastas și tradiționala pomană, dată de soția răposatului — doamna Ana V. Lazăr.

In cadrul acestei comemorări a vorbit părintele Ponpiliu Acelenescu, parohul comunei, înv. dir. Sava și notarul Tâmpănar, scoțând în relief activitatea lui Victor Lazăr, în cariera lui dăscălească din Jina.

Onoare comunelor cari știu să și proslăvească prin astfel de sărbătoriri pe foștii lor îndrumători!

Banda liberală la lucru

Chipul dlor Iuliu Maniu și Ion Mihalache distrus în flacări

Se comunică următorul fapt:

In seara zilei de Sâmbătă 29 Iunie c, câțiva membri ai organizației liberale din comuna suburbană Militari, jud. Ilfov, au distrus clubul partidului național țărănesc din această localitate. Banda liberală a ridicat din casa de sfat a partidului național țărănesc mobilierul precum și o mulțime de tablouri cu chipul dlor: Ion Mihalache, Iuliu Maniu, Nicolae Lupu și al altor fruntași ai partidului, pe cari, împreună cu mobilierul le-au dus la marginea comunei, unde i-au dat foc. Postul de jandarmi a deschis o anchetă.

— Suntem curioși să vedem cum va ști guvernul „ordinei" să pună la punct pe acești derbedei.

Veșnice cutremure de pământ în Japonia

In ziua de 28 Iunie o trombă maritimă, însoțită de cutremure de pământ, a produs inundații catastrofale la Tokio, capitala Japoniei și în toată regiunea de sud a țării. Tromba (furia mării) s'a întâmplat noaptea. La Tokio au ajuns sub apă 25.000 case. In orașul Kioto au fost inundate peste 20.000 case. La Osaka peste 50.000 case. Orașul Jokohama a suferit stricăciuni imense. Apele au rupt 14 poduri. Recolta e distrusă pe mari întinderi.

Furtuna și inundațiile au făcut pagube groaznice în partea de țară numită Corcea. Nu se știe încă nimic de soarta a 60 corăbii de pescari.

Din Tokio se mai anunță, că multe persoane s'au înecat cu prilejul acestor inundații. Zeci de mii sunt fără adăpost. In furia lor, apele au târât poduri și tot ce au găsit în calea lor.

Fructele se vor expedia

cu trenurile de persoane, ca să ajungă repede și să nu se strice

Direcțiunea generală a căilor ferate a hotărît, ca fructele proaspete cari vor fi adresate la export, cum și cele destinate consumului intern, expediate din orice stație și adresate la o stație reședință de oraș sau comună urbană, să fie transportate cu trenurile personale, fără sporul de taxe.

Această dispoziție e bună pentru oamenii dela sate, cari trimit fructe proaspete în orașele din apropiere sau mai îndepărtate. Folosiți-vă de acest avantagiu!

Prietenii de-acasă.

Unul dintre relele cele mai răspândite în zilele de azi e, că uităm şi nu mai voim să recunoaştem pe prietenii de-acasă, şi alergăm după alţii străini. Mai de mult nu era aşa. Fiecare sat îşi avea un prieten — doi la el acasă, şi aceştia erau întrebaţi dela ei se cerea sfat şi povaţă în lucrurile mai grele ori în trebile mai încâlcite. Cu deosebire Românii din fosta împărăţie austro-ungară aveau în fiecare sat aproape, un preot şi un învăţător, cari, ca oameni mai luminaţi, erau sfătuitorii ascultaţi de săteni. Sau era încă şi un notar, sau un medic român. Dar câte un preot cel putin a avut satele noastre din tot cuprinsul românismului, şi cinstirea şi ascultarea lui, până bine de curând a fost în mare vază. Ba mai erau în ţările româneşti, în Basarabia, atâţia boeri buni şi cu dragoste către popor, cari erau adevăraţii lui povăţuitori.

Pe aceşti prietini de-acasă, la îndemână între orice împrejurări, poporul nostru i-a ţinut în cinste cuvenită până aproape de zilele noastre. — De bună seamă obiceiul vechiu e tare încă şi azi, în unele sate.

Dar în multe s'a stricat, şi prietenii de-acasa sunt daţi uitării de către popor, şi aleargă la streini, la oraşe, după sfaturi.

Pe vremuri duşmanii noştri, vedeau o mare tărie a noastră în aceste legături sufleteşti dintre sătenii români şi aşa numiţii conducători ai lor fireşti. Rostul omului cu carte mai multă, cu educaţia mai înaltă, în mijlocul poporului chiar acesta este: de a fi îndrumători şi conducători. Intr'o ţară bine organizată, orice sat e ca o companie dintr'o armată, care ştie ce vrea şi ştie cum să lucreze, învăţată de caporali şi plutoneri.

Caporali şi plutoneri au fost multă vreme aceşti intelectuali ai satelor, ieşiţi şi ei dintre ţărani, din rândurile celor mulţi.

Şi ne-am adeverit, cu adevărat, ca o oaste disciplinată şi bine condusă până am dat cinstea şi ascultarea cuvenită prietenilor de-acasă, oamenilor cu învăţătură, pe cari i-am avut la îndemână.

Pricinile cari au dus la înstrăinarea poporului de conducătorii lui fireşti, vor fi ele mai multe. Dar cele de căpetenie şi, pe cari trebue să le înlăturăm, ni-se par a fi următoarele:

Intâi şi mai întâi politica, vârâtă cu puterea până'n măruntaele satelor. In locul fruntaşului cultural depe vremuri, a venit la modă fruntaşul politic. Şi acesta, cel mai mare, cel cu răspundere, nu stă la sat, ci la oraş. El a luat rolul fruntaşilor naturali, fireşti ai satelor. Dar acest fruntaş îşi are, de obiceiu, interesele lui, nu ale satului, şi îşi pune în sat un delegat, care e exponentul acestor interese. De obicei preotul, ori învăţătorul, sau medicul nu se înjoseşte să primească el acest rol. Şi atunci fruntaşul politic iscodeşte în sat un fruntaş al său, delegat, om de încredere al său, care în chip firesc trebue să ajungă în ceartă cu intelectualii satelor, cari au la inimă interesele comunei întregi, nu ale unei clici.

Şi atunci fruntaşul politic dela oraş, ajutat de delegatul său în sat, începe să facă cu ou şi cu oţet pe intelectuali satelor, şi-i face de două parale în faţa mulţimii, pierzându-şi autoritatea.

In al doilea rând: mulţi dintre intelectualii conducători fireşti, s'au făcut exponenţii omului politic dela oraş, servind intereselor acestui, nu ale satului, şi aşa ei şi-au pierdut, din vina lor, autoritatea de altădată.

In al treilea rând: şi dacă nu s'au făcut coade de topor pentru interesul cutărui politicean, mulţi fruntaşi ai satelor, din pricina traiului greu, şi-au văzut mai mult de interesele lor.

Şi al patrulea: azi avem mulţi plugari cu capul mare, cari nu se dau pe nici un domn. Aceştia încă au săpat autoritatea intelectualilor dela sate.

Sunt însă pricini cari pot fi tămăduite, şi e cu totul de lipsă să la curăţim. Altfel ajungem pe sate la anarhie.

Ion Agârbiceanu

Situaţia agricolă în ţară

Ministerul Agriculturii, în baza datelor adunate până la sfârşitul lunei Iunie, a dat publicităţii pe ziua de 2 Iulie c. următoarea situaţie asupra semănăturilor:

Ploile din urmă

In a doua jumătate a lunei Iunie au căzut ploi în toate judeţele din ţară. Ploile au fost mai mari în Bucovina şi Vechiul regat. Regiunile bântuite de secetă în luna Mai şi prima jumătate a luni Iunie (Moldova între Siret şi Prut, centrul şi sudul Basarabiei, nordul Dobrogei, părţi din jud. Brăila şi R.-Sărat) au primit cantităţi însemnate de apă, totuşi în prezent se simte încă nevoe de ploaie în judeţele din Basarabia şi mai ales în judeţul Tighina. Ultimele ploi nu au fost îndestulitoare nici în partea de nord a Transilvaniei.

Starea semănăturilor

Ploile din urmă au fost foarte favorabile semănăturilor de porumb, vegetaţia cărora începuse să sufere din cauza lipsei de umezeală: ele au priit deasemenea şi celorlalte prăşitoare, precum şi fâneţelor şi păşunelor. Pentru grâu şi orz ploile nu au fost de folos decât în nordul ţării, în restul ţării aceste păioase având aproape pretutindeni bobul format şi fiind în preziua secerişului, ploile nu au mai putut influenţa recolta. In schimb starea ovăzului s'a resimţit în bine după ploile din ultimul timp.

Secerişul rapiţei

Secerişul rapiţei s'a terminat în şesul Dunării la 15 Iunie, în restul ţării până la sfârşitul acestei luni.

Rezultatele obţinute sunt mijlocii în Oltenia şi Muntenia cu excepţia judeţelor Ilfov şi Ialomiţa, unde producţiunea a fost mai bună şi slabă în Dobrogea şi Basarabia. In partea de vest a şesului Dunării, rapiţa a dat până la 600 kgr. la hectar, în partea de Est a acestei regiuni între 600—900 kgr. de ha. Judeţul Constanţa şi Basarabia au produs 250—450 kgr. la ha. Rapiţa a suferit din cauza îngheţurilor şi pe urma invaziilor de insecte.

Recolta orzului de toamnă

Recolta orzului de toamnă a început în Oltenia la 15 Iunie, în Muntenia cu câteva zile în urmă. Orzul de primăvară care reprezintă 95 la sută din totalul culturilor de orz, se seceră cu începere dela 22 Iunie, în regiunile muntoase ale Munteniei şi Transilvaniei, în Moldova, Basarabia şi Bucovina recolta orzului de primăvară va porni la începutul lunei Iulie. Producţiunea orzului de toamnă este satisfăcătoare în Muntenia.

Secerişul grâului

In câmpia Dunării şi în Banat secerişul grâului a început şi el pe alocurea la 22 Iunie. Pe suprafeţe mai mari recolta nu se face decât dela 27 Iunie încoace. Ploile dese din ultimele zile îngreuiază secerişul. Asupra recoltei grâului nu se pot da amănunte mai precise.

Pregătiri militare în diferite ţări

Rezervişitii germani concentraţi

Cu data de 29 Iunie s'a anunţat, din Berlin, că rezerviştii contingentelor 1900—1910, în vârstă de 25 la 35 ani, au fost chemaţi pentru o instrucţie de două luni în garnizioanele Reichului. Pentru prima dată s'a permis ziariştilor să ia parte în fortăreaţa Glatzen din Silezia la exerciţiile rezerviştilor. Instrucţia militară va consta în special din mânuiri de carabine şi mitraliere grele şi uşoare.

Mari manevre în Italia

Toate trupele italiene vor lua parte, în cursul lunilor Iulie şi August, la manevrele de vară, cari se vor încheia prin exerciţii speciale, având caracterul unor mari manevre. La manevrele din Iulie vor lua parte 500 mii de oameni, iar la cele din August 19 divizii. La exerciţiile din urmă va lua parte şi regele Victor Emanuel cu Musolini şi bărbaţii politici mai de seamă.

China îşi construeşte avioane după modelul Rusiei

Cadrele aviaţiei chineze numărau până la 30 batalioane cu 1000 avioane. O şcoală de piloţi da anual 300 piloţi, a doua dă 1000 piloţi anual. In diferite regiuni ale Chinei se înfiinţează aeroporturi (gări pentru avioane).

Din Ianuarie 1934 începând, au fost transportate de către vase străine în China 25 avioane lunar. O fabrică de avioane chineză construeşte 10—15 avioane lunar. Pentru avioane străine s'a cheltuit până acum aproape 100 milioane dolari.

Numai cheltuelile pentru întreţinerea piloţilor ating lunar suma de 15 milioane dolari. Toate lucrările de aviaţie sunt conduse de specialişti italieni. Exerciţiile militare au fost încredinţate specialiştilor italieni şi americani.

Apărarea aeriană a Germaniei

Conducătorii actuali ai Germaniei organizează cu mare sărguinţă apărarea aeriană. Noua lege votată în zilele trecute, să pună Germania înaintea tuturor ţărilor. Fiecare locuitor al ţării, fără deosebire, va dispune de o mască contra gazelor.

In regiunea Oderului se fac întinse probe de apărare contra atacurilor aeriene, la care ia parte întreaga populaţie. Probele sunt conduse de generalul Kopisch, specialist pentru războiul aerian. La aceste probe ia parte şi artileria grea. Locuitorii cari vor refuza să ia parte la aceste demonstraţii sunt aspru pedepsiţi.

Nici un discurs nu se mai poate ţine asupra apărării aeriene fără autorizaţia generalului Göring. Nici un film nu mai poate rula, nici o fotografie nu se mai poate publica în legătură cu apărarea aeriană. Nici expoziţii de apărare aeriană nu se vor mai ţine.

In ultimul timp Germania ia măsuri atât de severe, cu privire la apărarea aeriană, de parcă ar fi în faţa unui războiu.

Lupta contra străinilor în America

In toate oraşele principale ale Statelor Unite s'a început o vie mişcare pentru îndepărtarea din America a milioanelor de străini. Comitetul de imigraţiune al Camerei Deputaţilor a început studierea unui nou proect de lege pentru micşorarea drepturilor străinilor.

După date adunate la numitul proect de lege, în Statele Unite se află de prezent peste 7 milioane de străini, cari n'au fost încă naturalizaţi (n'au cerut sau n'au primit încă cetăţenia americană).

Noul proect de lege e foarte sever. Prin acesta se prevede oprirea totală a intrării străinilor în Statele Unite. O singură abatere se face cu străinii cari au rude între cetăţenii Statelor Unite. Aceştia vor putea intra.

Trei milioane şi jumătate de străini, cari au intrat în Statele Unite fără autorizaţii legitime, urmează să fie expulzaţi cât mai curând. Din celelalte patru milioane de străini, cari au sosit cu autorizaţii din partea autorităţilor americane, vor putea rămâne în ţară numai străinii, cari în cursul anului vor fi naturalizaţi.

Străinii, după numitul proect de lege, pot fi primiţi la lucru numai prin mijlocirea ministerului muncii, şi numai în cazul când s'a constatat, că cetăţenii americani nu pot exercita profesiunile străinilor.

*

Dacă acest proect va deveni lege, atunci nici o libertate nu mai este în America. Şi se prea poate să se ajungă acolo. Cetăţenia americană se va da mai greu, iar ceice nu o au, vor fi scoşi din ţară. In plus străinii vor putea primi de lucru, numai în cazuri când lucrul lor nu-l pot face americanii.

Toate aceste măsuri se iau în America pentru a combate şomajul. Sunt milioane fără lucru. Statul nu-i mai poate ajuta. Prin urmare trece la cercetarea străinilor şi scoaterea lor din America. Sunt stări, cari nici prin minte nu i-ar fi trecut cuiva acum 10—15 ani, decum înainte cu 30 ani. Dar aşa se schimbă vremurile!

Când va porni Italia contra Abisiniei

După ce au încetat ploile.

Ziarele italiene se ocupă pe larg cu starea timpului în Abisinia. S'a susţinut în mai multe rânduri, că sfârşitul sezonului ploios va aduce începerea luptelor. De aceea durata ploilor prezintă un interes deosebit pentru desfăşurarea evenimentelor.

In Etiopia şi în Eritreia, afară de ţinuturile de pe ţărmul mării, anul poate fi împărţit în două epoci deosebite: epoca ploilor şi epoca secetei. Cea dintâi cuprinde lunile August şi Septemvrie, iar cea de a doua lunile Octomvrie, Noemvrie, Decemvrie şi Ianuarie. Celelalte luni nu aparţin unui sezon bine determinat: Februarie şi Martie pot fi puse în sezonul secetos, iar Aprilie, Mai şi Iunie în acela al ploilor. In cursul iernii, ploile sunt foarte rare. Acest sezon este prin urmare foarte favorabil operaţiunilor militare.

Ziarele italiene, constatând că sezonul ploilor ia sfârşit în primele zile ale lunei Octnmvrie, scriu că odată cu revenirea timpului frumos, orice zi poate însemna sosirea momentului decisiv, când Italia va cere satisfacţie Impăratului Abisiniei pentru multele sale provocări la adresa Romei.

BĂILE BUZIAŞ (NAUHEIMUL ROMANESC)

Cu renumitele sale surse foarte bogate în Acid carbonic, radioactive şi feruginoase, cu efecte mari în **Boli de inimă** aortite, arteriosclerose, hipertensiuni, boli nervoase, **Boli de femei** anemii etc.

Hoteluri şi pensiuni de primul rang. Confort modern.
Preţuri moderate. **Bucătărie şi dietică specială.**
Strand cu plaje şi bazin, nou construite în condiţii moderne.
Reducere de 50% pe liniile C. F. R. Muzica militară permanentă.
Cură cu pauşal prin birourile „Europa" de voiaj.
Saison dela 15 Maiu până la 1 Octomvrie.
Prospecte la cerere. Direcţiunea **Băilor Buziaş** (Banat)

INFORMAŢIUNI

ADUNĂRILE REGIONALE ale Partidului Naţional Ţărănesc au luat sfârşit cu adunarea dela Cluj, asupra căreia scriem în altă parte a foii de azi Acum vor urma diferite adunări judeţene, iar la toamnă, probabil în luna Septemvrie, o mare adunare la Bucureşti, cu participarea a vreo 200 mii de ţărani.

Dl MIHAI POPOVICI a fost operat în cursul zilei de Luni 1 lulie c., când i s'a scos glontele ce se afla deasupra inimei. Operaţia a isbutit. Dl Popovici va fi silit însă să mai rămână câtva timp în casă.— Ii dorim deplină însănătoşare!

PREFECŢII din întreaga ţară s'au întrunit la Chişinău şi de aci au plecat în jud. Lăpuşna, unde Mercuri şi Joi (3 şi 4 lulie) a avut loc o conferinţă administrativă în comuna Călăraşi.

NUMĂRUL OFIŢERILOR se va micşora în anii viitori. Incă din anul acesta se vor primi mai puţini elevi în şcolile militare, iar peste doi ani numărul acestor elevi va fi redus la jumătate, spre a se face economii bugetare.

† IOAN LUNGIANU, preot în comuna Rucăr, jud. Muscel, tatăl scriitorului Mihail Lungianu, a încetat din viaţă în etate de 92 ani. Răposatul era originar din Ardeal, trecut de mult în vechiul regat, în urma prigonirilor ungureşti. — Odihnească în pace!

UN MARE FOC a isbucnit, în noaptea din 2 spre 3 lulie, în oraşelul Hârlău aproape de Botoşani. Focul a luat naştere dela o brutărie. Fiind vânt s'a întins repede, arzând câteva zeci de case. La ora 5 dimineaţa au sosit şi pompierii din Botoşani, dar mai aveau greutăţi şi cu lipsa de apă. Pagubele se urcă la multe milioane.

PENTRU PACE! Bătrânul şi marele bărbat de stat englez, Lloyd George, care a jucat un mare rol în cursul războiului şi la încheierea păcii, e azi preşedintul unei asociaţii engleze pentru pace şi refacere. La o adunare a acestei asociaţii, a declarat Lloyd George în zilele trecute: „Nu pot pricepe refacere fără pace sau pace fără refacere", apoi a adăugat: „Dacă naţiunile ar putea găsi o deslegare înţeleaptă pentru greutăţile lor economice, primejdia de războiu ar putea fi treptat înlăturată". — Are mare dreptate bătrânul englez!

653 ORE ÎN AER, adecă 27 1/2 zile, au suportat fraţii aviatori americani cu numele Key, din oraşul Meridian (statul Misiori). Ei au bătut recordul cu 100 ore faţă de fraţii Kenner, cari în anul 1930 au rămas în aer cu avionul 553 ore. Key a luat combustibil (benzină etc.) de 107-ori în cele 27 1/2 zile, cât a stat în aer fără a se lăsa pe pământ.

„TOTUL PENTRU ŢARĂ" se numeşte un nou partid, ce a luat fiinţă sub preşedinţia dlui general în retragere Cantacuzino-Grănicerul. Noul partid a fost autorizat să funcţioneze primind şi semnul electoral care este un pătrat cu două puncte.

TIMBRE AVIATICE cu chipul aviatorilor morţi, se vor pune în circulaţie cu prilejul festivităţilor aviatice, ce vor avea loc în luna August. Pe aceste timbre de aviaţie vom avea capetele lui Aurel Vlaicu, Zorileanu, Negel, Romeo Popescu, Ionel Ghica şi Octavian Oculeanu.

SE REÎNTORC HABSBURGII? Ziarul oficios „Reichspost" din Viena cere cu stăruinţă desfiinţarea legii din 1919, care a hotărît expulzarea familiei Habsburg din Austria şi confişcarea averii ei.

CONDAMNĂRILE LA MOARTE sunt la ordinea zilei în Rusia. Până acum în prima linie pentru chestii politice. In timpul din urmă se dau sentinţe de moarte şi pentru diverse crime sau furturi. Zilele trecute, casierul gării din Leningrad (Petersburg) a fost condamnat la moarte, pentrucă a furat din casa gării suma de 60 mii ruble; alţi doi casieri au fost condamnaţi tot la moarte, pentrucă au furat din banii Casei de Depuneri.

CONTRA CĂRBUNELUI, o boală la oi, au inventat doi medici francezi un vaccin, care să le scutească pe oi de această boală. Chestia e în studiu la Facultatea de medicină din Paris.

PLOILE mari şi dese, căzute în zilele trecute, prin unele părţi ale ţării, îngrijorează pe podgoreni, mai ales pe cei cari n'au avut putinţa să stropească viile cu sulfat de cupru.

SECERATUL CRÂULUI nu s'a început mai cu dinadinsul din cauza ploilor din ultimile zile, deşi pe şesul Bărăganului şi în Basarabia grâul e copt pentru seceriş.

LIPSA DE GRÂU în Bulgaria a silit guvernul să ia următoarea hotărîre: Brutăriile să amestece făina de grâu şi secară cu 20 la sută făină de porumb.

Caut obiecte antice de aur şi argint
Max Springer
Str. Regina Maria 20. **Cumpăr** aur şi argint frânt cu preţurile cele mai mari de zi şi livrete de economii ale Cassei Generale de Economii.
1038

NEREGULILE LA VĂMI sunt ceva vechiu în ţară la noi. In timpul din urmă s'au făcut schimbări la direcţia generală a vămilor, au urmat apoi cercetări la diferite centre vamale şi acum se aşteaptă pedepsirea celor vinovaţi. — Aşteptăm să vedem

1038
Cele mai **practice şi ieftine cadouri** puteţi să cumpăraţi numai la: **Höchsmann** *Bijoutier, Sibiu, str. Regina Maria 42*

CONVOCARE. Comitetul şcolar de pe lângă Şcoala de ucenice a statului, din Sibiu, învită pe toţi patronii şi părinţii elevelor să binevoiască a lua parte la adunarea generală, care se va ţine Duminecă în 21 Iulie a. c. orele 2 p. m. în localul şcoalei. In caz de neprezentarea membrilor în numărul cerut de regulament, adunarea generală se va ţine, Duminecă în 28 Iulie, la aceiaş oră şi loc, ori care ar fi numărul membrilor prezenţi. La ordinea zilei: Aprobarea contului de gestiune pe anul 1934. Votarea bugetului pe anul 1935/36. Sibiu la I Iulie 1935. Preşedinte: Tănase, I Secretar: M. Esianu

NENOROCIREA DIN BOGATUL ROMÂN. Duminecă 31 Iunie c., s'a deslănţuit asupra regiunei Ocna Sibiului o puternică furtună cu descărcări electrice. Intr'o colibă, de pe hotarul comunei Bogatul Român, se găsea ciobanul Stoica Nicolae, împreună cu consătenii Manoilă Armeanu, Gh. Bunea şi Maria Munteanu. Trăsnetul care s'a năpustit asupra colibei, a omorît pe ciobanul Stoica, iar pe ceilalţi trei i-a rănit grav.

EXPOZIŢIA Institutului de Aplicaţie Menajeră din Sibiu, care a avut loc Duminecă în 30 Iunie c., a fost reuşită. Am putut admira sandwichuri artistic decorate, cozonaci, aurii, diferite prăjituri frumos decorate, salade de boeuf, charlotte şi diferite dulceţuri. Au mai fost expuse lingerie, fină, spălată şi călcată cu măestrie, cum şi diferite lucruri de mână lucrate artistic. D-na directoară a institutului, Harşianu, d-şoarele maestre şi elevele merită toată laudă, pentru frumoasele prestaţiuni.

Tenzl.

CONCERTUL SIMFONIC al „Reuniunii săseşti de muzică" din Sibiu, a avut loc Vineri 28 Iunie c., în sala Thalia. S'a predat „Anotimpurile" de Haydn, care este o compoziţie foarte melodioasă şi impunătoare. Soliştii, d-na Hilda Knäb-Kolbe soprană, dl prof. Gustav Borger tenor şi dl dr. A. Witting bariton, au cântat cu armonioasele lor voci, trioul le cu multă fineţe şi pricepere muzicală. Corul şi orchestra şi-au executat partiturile în mod ireproşabil sub dibacea conducere a dirijorului dl Paul Richter, director general de muzică. Soliştii au fost răsplătiţi cu frumoase jerbe de flori. Sala a fost arhiplină. Publicul a aplaudat cu însufleţire frumoasa compoziţie. *Rep.*

CĂTRE PRIMĂRIILE COMUNALE. Rugăm primăriile comunale cari ne datorează pentru publicaţiunile apărute în „Foaia Poporului", să ne trimită cât mai curând costul publicaţiunilor, pentru a nu fi siliţi să procedăm pe alte căi, cari, pe lângă neplăcere le-ar pricinui şi spese.

Poşta redacţiei

D. în C. Cele trimise întâi şi a doua oară primit cu mulţumită. Vor apare. Ocazional mai multe personal. Timpuri grele, enorm de ocupat. Salutări cordiale.

Pe timpul secerişului!

MANILLA sfoară pentru secerat şi

Legători patente

pentru snopi

En gros şi en detait — cantităţi mari la

Carl Stürner

Sibiu, strada Turnului 22—24

16275

Editura şi tiparul „Tipografia Poporului"
Redactor responsabil: H. N. BRATU.

Din Avrig

Serbarea de încheierea anului şcolar la şcoala primară

Duminecă, 23 Iunie c., la orele 2 d. m. a avut loc, în sala festivă, serbarea de încheierea anului şcolar, la şcoala primară de Stat din Avrig. In faţa autorităţilor locale şi a unui numeros public s'a desfăşurat un ales program, compus din recitări, coruri, dialoage, jocuri naţionale, etc.

Directorul şcoalei Mihail Ranga, face o amănunţită dare de seamă asupra situaţiei şcolare din cursul anului 1934—35, amintind, printre multe altele, înfiinţarea unei farmacii şcolare, şi a unui post de maestru pentru atelierul şcolar.

*

Luni 24 Iunie c. a avut loc în aceiaşi sală serbarea grădinei de copii, de sub conducerea dşoarei Stana Cornea. S'a jucat piesa: „Fetiţa orfană", de Al. Lupeanu Melin.

Dl subsecretar de stat Iuca la Avrig

Am arătat la timp lupta pe care o duce comuna politică Avrig, pentru a fi pusă în folosinţa terenului expropriat, dela domeniile „Brukental", cu prilejul înfiinţării şcoalei normale de învăţători.

Comuna prin mijlocirea unei comisiuni, în frunte cu părintele protopop Ioan Cândea a făcut mai multe demersuri pe lângă prefectura judeţului şi în ultimul timp, pe lângă ministerul de interne.

Sezizându-se de aceste cereri, dl subsecretar de stat Iuca s'a deplasat, zilele acestea, la faţa locului, unde a fost întâmpinat de prefectul judeţului, dr. Nic. Regman dl Ion Dragomir, revizor şcolar, precum şi reprezentanţii autorităţilor comunale, bisericeşti şi şcolare.

După mai multe pertractări între reprezentanţii domeniilor „Brukental" şi reprezentanţii comunei Avrig, urmează ca în cursul lunei lulie c., porţiunea de 5 jugăre, împreună cu aripa dreaptă a sanatorului „Brukental" să fie trecută, cu dreptul de posesiune pe seama comunei politice Avrig, pentru a servi nevoilor obşteşti.

In acest imobil, se va instala şi dispensarul circumscripţiei medicale Avrig, problemă care preocupă în mod serios autorităţile sanitare. *Rep.*

Un bun ajutor la seceriş

Legăturile patente de snopi ale lui Stürner cari erau renumite înainte de războiu se folosesc din nou

Pe timpul secerişului, timpul e preţios. Ţăranii trebue să folosească timpul frumos şi să se grăbească să treere repede, ca bucatele şi paiele să ajungă cât mai de grabă sub acoperiş, ca să nu le ude ploaia.

La legatul snopilor se pierde mult timp cu facerea legăturilor, apoi dacă legătura nu e făcută bine se desleagă snopii, aşa că se pierde din grăunţe. Dacă plouă, snopii se usucă greu sub legătura cea lată de paie, apoi se mai pierde timp cu deslegatul snopilor la treerat.

Spre a delătura aceste neajunsuri, fabricantul de funii Carol Stürner din Sibiu a confecţionat nişte legături patente cu cari se economiseşte mult timp. Ele s'au dovedit de foarte practice. Sunt la căpătâie vopsite, un capăt are un căluş de lemn, aşa că se poate lega şi deslega repede şi tare snopii, şi dacă se udă se usucă uşor. Cel mai mare favor este economisirea de timp, apoi mai e un câştig, aceste legături durează zeci de ani, dacă se adună şi se agaţă de capete la un loc scutit, unde nu îl rod şoarecii.

In anul acesta, firma Carol Stürner confecţionează din nou aceste legături ieftine cari au fost recunoscute de foarte bune şi practice, de către persoanele competente ale Uniunei Ardelene de Agricultură.

Experienţa proprie e mai bună decât o descriere

Uzina electrică, din Sibiu, va furniza în lunile Iulie şi August 1935 pentru încercări de probă cu aparate electrice de gospodărie curent electric fără să socotească un consum în plus faţă de consumul din luna Iunie 1935.

Ca să preţuim un lucru, e cel puţin necesar să-l cunoaştem.

Ca să cunoaştem un lucru, e necesar ca să ne servim de el.

Experienţa proprie nu se poate plăti nici-odată prea scump, dacă e vorba despre fierberea cu curent electric, dat fiind e un cadou pentru menajeră, ca să se bucure în sfârşit în permanenţă de acest avantaj. Dorul şi nevoia de acest avantaj se manifestează mai cu seamă în timpul de vară, dacă menajera trebue să sufere în bucătăria caldă lângă maşina arzătoare de bucătărie. Vara, care e numită să servească tuturor cel puţin o mică recreaţie, înseamnă pentru menajeră un isvor de oboseli şi osteneli. Dorul tainic, să fie scutită de aceste oboseli, fiecare menajeră poate vedea realizat în această vară.

Uzina electrică, din Sibiu, va pune gospodăriilor cu contor electric atât cu tarif menajer cât şi cu târif pe kwo. pe lunile Iulie şi August 1935 curent electric la dispoziţie, fără să socotească pe lună un consum mai mare, decât a fost în cursul lunei Iunie a. c.

Uzina electrică crede că consumatorii nu se vor folosi de acest prilej ca să abuzeze de curent electric, dar va sprijini şi încuraja oricare întrebuinţare corespunzătoare şi mai cu seamă întrebuinţarea aparatelor electrice. Aşa dar cine a consumat d. e. în luna Iunie pentru lumină, maşină de călcat şi maşină de gătit total 25 kwo plătind după tariful menajer suma de lei 193.—, va putea întrebuinţa pe lângă aceste aparate încă un reşou dublu cu regulator sau alte aparate şi cu toate că va consuma astfel în cursul lunei Iulie 60 kwo, totuşi va avea de plătit numai suma de lei 193.—

Bucătării mici constând dintr'un „Electro-Oeconom" şi un cuptor de fript pe masă s'au introdus cu un rezultat surprinzător bun şi stau deja de un timp îndelungat în funcţiune pe lângă aplicarea tarifelor normale. Procurarea unei bucătării mici dă câtorva menajere posibilitatea ca să se poată lipsi de servitoare. Dar în tot cazul placa electrică de gătit cu regulator şi cu capacitate mare, un fierbător electric de apă sau o placă electrică de gătit normal, întrebuinţate pe lângă o maşină de bucătărie încălzită cu lemne dimineaţa, după masă şi seara, reprezintă un mare avantaj şi o descărcare simţitoare. Aceste aparate se pot procura nu numai în cea mai bună calitate dar şi cu preţ foarte ieftin.

Cu această ocazie trebue să desfătuim în mod energic de întrebuinţarea plăcilor electrice de gătit nepotrivite şi de o construcţie învechită. Astfel de plăci de gătit învechite, care se încălzesc foarte încet, un desavantaj de mult învins, pot fi schimbate în mod foarte avantajos dela 1 Iulie până la 31 August a. c., în birourile noastre şi anume la „Motor-Lux" Piaţa Regele Ferdinand 21, în biroul de exploatare a Uzinei electrice din Sibiu, str. Trei stejari 1 şi în biroul nostru din Cisnădie.

Curat, higienic, fără pericol! Există o mamă sau menajeră, care nu va ţinea mult la acestea?

Incercaţi şi Dv. pasul dela chibrit la fişa de contact.

Cine credeţi că spală rufele? Spălătoreasa singură? Nu!

„SODIL"
le spală!

Dizolvaţi un pachet „SODIL" în 50 - 60 litri apă obişnuită, INMUIAŢI IN ACEASTA SOLUŢIE RUFELE DE CU SEARĂ şi a doua zi veţi vedea ce a mai rămas de făcut. O nimica toată. Puţin săpun bun, câteva mişcări îndemânatice ale mâinilor şi minunea s'a înfăptuit. Rufele ies albe ca zăpada, curate, proaspete şi igienice. Faceţi o încercare cu „SODIL" şi nu vă veţi mai putea lipsi de **acest produs românesc neîntrecut.**
Rufele se spală uşor şi repede

Deaceea nici-o gospodărie fără „SODIL"

Economie de bani, spor la muncă

Despre îngrijirea fânului

La noi în ţară fânul constitue hrana de căpetenie şi uneori singura hrană a vitelor, în timpul iernei. Dacă un fân este recoltat la timpul lui şi în anumite condiţiuni, atunci el este hrănitor şi vitele se vor ţine în carne, aşa cum au intrat în iarnă. Dacă fânul este recoltat prea târziu, el pierde din valoarea lui hrănitoare, vitele slăbesc din zi în zi, astfel că ies din iarnă deabia ţinându-se pe picioare. Vom arăta aici felul cum şi când trebue cosit şi păstrat fânul.

1. Ce este fânul? Fân este iarba şi orice fel de nutreţ, cosit înainte de înflorire şi uscate.

2. De câte feluri este fânul? Forma cea mai cunoscută este fânul obicinuit de livadă. Sunt apoi fânurile provenite din diferite nutreţuri anuale semănate, cosite şi apoi uscate, ca: fânul de dughie, iarbă de Sudan, de porumb de nutreţ, borceaguri, etc.

O altă categorie o formează fânurile de lucernă şi trifoi, cari sunt nutreţuri mai alese. Vin apoi nutreţurile murate, presate şi, ca ultimă noutate fânul măcinat.

3. Când trebue început cositul fânului? Când majoritatea ierburilor de pe fâneaţă a început să dea în spic, atunci ele se găsesc în momentul când conţin cele mai multe şi alese elemente hrănitoare şi atunci trebuesc cosite.

La noi, în ţară, este un obicei foarte greşit. Toate fânurile noastre sunt cosite foarte târziu, după ce cea mai mare parte a elementelor hrănitoare s'a pierdut. Un astfel de fân nu are o valoare hrănitoare mai mare decât paiele.

4. Cositul. Cosim de obicei dimineaţa, pe rouă, fie cu coasa, fie cu maşina de cosit. Pe rouă coasa şi cuţitul dela cositoare tae mai bine.

Unele nutreţuri ca: iarba de Sudan, gaoleanul, etc. pot fi tăiate şi cu secerea, legate şi uscate în snopi.

5. Uscatul şi strânsnl în căpiţe. Fânul odată cosit, este lăsat pe loc, în brazde, la soare, o zi, două, în care timp el se usucă pe o parte, după aceia se întoarce cu furca, pe partea cealaltă ca să-şi complecteze uscarea. De obicei, după 3—4 zile, el este îndeajuns de uscat pentru a fi strâns în căpiţe.

Intorsul fânului cât şi strânsul în căpiţe, le vom face dimineaţa pe rouă, fiindcă în felul acesta, nu se scutură. Fânul nu trebue să fie prea uscat. Dacă îl lăsăm prea mult la soare, se înălbeşte şi pierde mult din valoarea lui hrănitoare. Fânul va fi pus, deci, puţin jilav, în căpiţe, unde în două, cel mult trei zile, el va fi uscat şi bun de păstrat fie în podul grajdului, fie în stoguri.

Fânul plouat în brazde pierde din valoarea hrănitoare, se spală şi devine albicios, iar dacă nu avem grijă să-l întoarcem, mucegăeşte şi se înegreşte. Dacă ploaia prinde fânul în căpiţe, pierderea este mai mică. In acest caz vom descoperi sau desface căpiţele, pentru a le usca şi le refacem apoi din nou.

6. Transportul. Ori şi ce manipulare a fânului trebue făcută, în regiunea de şes şi de deal, dimineaţa pe rouă, pentru a preîntâmpina scuturatul. Transportul se face cu carele, având o prăjină dealungul şi deasupra fânului, pentru a-l strânge şi impiedeca să joace ori să alunece.

Pe măsură ce încărcăm fânul, greblăm locurile unde au fost căpiţele. Greblăm cu grebla de mână, sau cu grebla mecanică.

Sfătuim pe cetitori, să grăpeze întotdeauna fâneaţa, îndată după ridicarea fânului. Această grăpare rupe coaja pământului şi-i astupă crăpăturile, împiedecând pierderea apei înmagazinate în pământ şi dându-ne putinţa ca să luăm o a doua coasă mai curând.

7. Păstrarea fânului. Putem păstra fânul în stoguri. In acest caz, alegem un loc sănătos, înalt, pe care aşternem un strat de burueni uscate, apoi pae şi în urmă clădim stogul.

Stogul va fi făcut de un lucrător priceput şi va fi bine acoperit pentru ca să nu pătrundă apa într'însul. Uneori îi acoperim vârful cu pae.

De asemenea păstrăm fânul în podul grajdului sau în depozite de furaj, anume construite. Fânul se mai poate păstra şi presat; în acest caz, el ocupă mai puţin loc. Trebue să avem grijă, ca fânul de păstrat, să fie bine uscat, căci altfel se încinge şi mucegăeşte.

8. Fânul de lucernă şi trifoi; recoltarea şi păstrarea lui. Il cosim şi-l recoltăm la fel ca şi fânul de livadă. Vom fi foarte atenţi să nu scuturăm frunzişoarele, care constituesc elementul cel mai hranitor din lucernă şi trifoi.

Ca să preîntâmpinăm scuturatul, vom căuta ca întorsul, strânsul în căpiţe şi transportul, să se facă dimineaţa pe rouă.

In ce priveşte păstratul lucernei şi al trifoiului, dat fiind că sunt fânuri mai alese, mai hrănitoare şi deci mai de valoare, va fi bine ca ele să se facă în podul grajdului. Ca şi la fânul de livadă, ne vom feri a-l depozita umed, căci mucegăeşte şi se strică. Să ne ferim de obiceiul de a recolta lucerna şi trifoiul prea târziu, adică după înflorire. Când iarba, lucerna ori trifoiul, sau ori ce altă plantă de nutreţ e pe punctul de a înflori, atunci tulpinile şi frunzele lor, conţin cea mai mare rezervă de elemente hrănitoare. Când formează sămânţa, aceste elemente trec în sămânţă, iar tulpinele şi frunzele rămân sărăcite şi au o valoare hrănitoare ca paiele.

Mulţi recoltează dughia, spre pildă, numai după ce sămânţa este bine coaptă, în credinţa că vitele vor folosi această sămânţă. Ce se întâmplă însă? Sămânţa fiind mică, nu este măcinată de dinţi şi este înghiţită, trece prin stomacul animalului şi e dată afară întreagă, adică fără a fi mistuită. Fânul de dughie recoltat astfel nu are o valoare nutritivă mai mare decât paiele.

Să ne ferim deci de a cosi fânul prea târziu. Momentul când dă spicul ierbei sau îmboboceşte floarea lucernei sau a trifoiului, este cel mai potrivit timp pentru cosit.

9. Fânul sărat. In Anglia, Germania şi în ţările scandinavice (Suedia şi Norvegia) agricultorii fac fân sărat. Presară praf de sare, straturi, straturi, cam un kg. la 100 kg. fân. Sarea se topeşte încet, încet, datorită umezelei rămasă în fân şi se răspândeşte deopotrivă în el. Aceasta este un mijloc foarte bun de a pune sarea la dispoziţia animalelor.

Pe de altă parte, fânul sub această formă, e mistuit mai uşor. Sarea îl mai fereşte de mucegai, asigurându-i o bună păstrare. Acest fân este mâncat cu multă plăcere de animale.

Drumul nou

A. Tălăşescu
inginer agronom.

Nouile lozuri de noroc cu număr dublu de câştig, numai cu Lei 200·— din colectura norocoasă „HERMES" se află la 16271

C. M. Engber

Tutungerie specială şi depozit de ziare

Sibiu, strada Regina Maria No. 2

Comandaţi lozuri norocoase **Banca Iliescu S. A. Cluj**
Mai este mare asortiment. Serviciul discret. Servim cu prospecte gratuite.
La ultima tragere, la Banca Iliescu au eşit câştiguri mari de milioane.
Reprezentat în Sibiu: Agenţia Mercantil.

„TRANSSYLVANIA"

Societate generală de asigurare p. a.
SIBIU

Firmă înscrisă la Tribunalul Sibiu, sub. No. 4033/1911 cu modificările sub No. 363/1918—1934.

Fondată în anul 1868
Capital deplin vărsat Lei 12.000.000·—
Rezerve vizibile şi fonduri de garanţie după bilanţul pe anul 1934 Lei 127.127.638·—

Este cea mai veche instituţie de asigurare din ţară. Ea contractează sub condiţiunile cele mai favorabile asigurări contra pagubelor survenite din:

Incendiu şi trăznet, şomaj, stricăciuni la maşini, accidente de automobile, accidente de persoane, răspundere civilă, transporturi, furt prin spargere, geamuri, grindină, precum şi asigurări asupra vieţii şi contra morţii.

Se recomandă în special contractarea unei asigurări contra focului şi furtului prin spargere pentru obiectele casnice, scurt numită **polija combinată,** cu prime foarte reduse.

Această asigurare este absolut necesară pentru fiecare posesor de locuinţă.

Sediul central
Sibiu, strada Regina Maria 1—5.

Reprezentanţe şi agenţii în toată ţara.

16212

BANCA CENTRALA
pentru Industrie şi Comerţ S. A. Sibiu

Primeşte 16256

Depuneri spre fructificare cu 4% brutto,

la vedere, pe termin fix, sau pe durată nedeterminată. Banca a introdus casetele de economii (puşculiţe) pentru depuneri mărunte. Condiţiunile pentru primire şi replătire se pot vedea la ghişeurile băncii.

Intreprindere de înmormântări
VICTOR KREMER
Sibiu, str. Faurului 1 — Telefon 187
se recomandă pentru preluarea de înmormântări pe cari le execută prompt, cu pietate şi cu **preţurile cele mai ieftine.** 16243 rs

Carnete de serviciu
pentru servitori, se află de vânzare la librăria Foaia Poporului, Sibiu, strada Mitropoliei 12.

La necesitate consideraţi valoroasele
separatoare de lapte „Alfa"
şi maşinile de făcut unt
precum şi
Cazan pentru fiert cartofi „Alfa"
prin care se economiseşte nutreţul.
Permanent în depozit la
Carol F. Jickeli S. A.
Sibiu—Alba Iulia
16265

Garnitură de treerat, complectă
batoza Hofherr 900 m|m, cu motor 10|12 P.S. cu motorină şi toate accesoriile necesare. 1 Locomobilă de abur de 3½ H P. modern din anul 1910 Hofherr şi Schrantz de 8 atmosfere, toate maşinile în perfectă stare de funcţiune, ieftin **de vânzare** la: **Hans Drotleff,** Sibiu, Calea Octavian Goga 29. 16274

14851
BOALE DE
Stomac
de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acreala, greaţa şi vomarea, sgârci de stomac şi peste toate greutăţile şi slăbiciunile stomacului se înlătură prin
Esenţa de stomac „Vertes"
4 sticte 440 Lei. Spesele postale şi ambalaj în regie proprie la Farmacia »Vulturul Alb«, Lugoj, Nr. 34, Banat.

PLANUL DE TRAGERE AL LOTERIEI DE STAT PE CLASE
LOTERIA 8-a CONEXATĂ CU LOTERIA UNIUNII FUNDAŢIILOR CULTURALE REGALE **SISTEM MIXT**

70.000 numere în 2 serii (140,000 losuri şi 4 clase cu 72.319 câştiguri

CLASA INTÂIA. **Tragerea: 15 Iulie 1935**

Câştigurile loteriei pe clase			Câştigurile loteriei-anexă		
Câştiguri	LEI	Total LEI	Câştiguri	LEI	Total LEI
2 a	1 000.000 =	2 000 000	3 a	1 000 000 =	3 000 000
2	500.000	1.000 000	3	250.000	750 000
2	200 000	400 000	6	100.000	600 000
4	100 000	400 000	9	50 000	450 000
8	50 000	400.000	51	10 000	510 000
10	20.000	200 000	78	5.000	390 000
72	10 000	720.000	450	2 000	900 000
600	4 000	2.400 000	5598	444	2 485 512
4200	1.555	6.531 000			
4900 câştiguri	Lei	14.051.000	6198 câştiguri	Lei	9 085 512

Total 11.098 câştiguri în valoare de Lei 23.136 512

CLASA DOUA. **Tragerea: 15 August 1935**

Câştigurile loteriei pe clase			Câştigurile loteriei-anexă		
Câştiguri	LEI	Total LEI	Câştiguri	Lei	Total Lei
2 a	1.000.000 =	2 000.000	3 a	1.000.000 =	3.000 000
2	500.000	1.000.000	3	250.000	750 000
2	200 000	400.000	6	100 000	600 000
4	100.000	400 000	9	50.000	450 000
8	50.000	400.000	51	10 000	510.000
10	20.000	200 000	78	5.000	390 000
72	15 000	1.080 000	450	2.000	900 000
600	5.000	3.000.000	5596	444	2.485 512
4200	2.222	9 332 400			
4900 câştiguri	Lei	17 812 400	6198 câştiguri	Lei	9 085 512

Total 11 098 câştiguri în valoare de Lei 26.897 912

CLASA TREIA. **Tragerea: 15 Septembrie 1935**

Câştigurile loteriei pe clase			Câştigurile loteriei-anexă		
Câştiguri	LEI	Total LEI	Câştiguri	LEI	Total LEI
2 a	1.000.000 =	2.000.000	3 a	1.000 000 =	3 000.000
2	500 000	1.000.000	3	250 000	750.000
2	200 000	400.000	6	100 000	600 000
4	100.000	400.000	9	50 000	450.000
8	50.000	400.000	51	10.000	510.000
10	30 000	300.000	78	5.000	390.000
72	20 000	1 440.000	450	2 000	900.000
600	6.000	3 600.000	5598	444	2.485 512
4200	2 888	12 129 600			
4500 câştiguri	Lei	21 669 600	6198 câştiguri	Lei	9 085 512

Total 11 098 câştiguri în valoare de Lei 30 755 112

CLASA PATRA. **Tragerea: 15 Octomvrie 1935**

Câştigurile loteriei pe clase			Câştigurile loteriei-anexă		
Câştiguri	Lei	Total Lei	Câştiguri	Lei	Total Lei
2 a	6 000.000 =	12.000.000	12 a	1 000.000 =	12.000.000
2	2 000.000	4.000.000	12	100.000	1.200.000
4	1.000 000	4.000.000	18	70.000	1.260 000
8	400.000	3 200.000	51	20.000	1 020 000
20	200.000	4 000 000	87	10 000	870.000
90	100 000	9 000 000	471	4 000	1.884 000
100	70.000	7.000 000	5598	888	4 971 024
150	30.000	4 500 000	6249 câştiguri	Lei	23.205.024
200	20 000	4.000.000			
4200	7 000	29.400.000			
28000	3.555	99 540 000			
32776 câştiguri	Lei	180 640 000			

Total 39 025 câştiguri în valoare de Lei 203 845 024

PREŢUL LOZULUI inclusiv ANEXA:	1|1	3|4	1|2	1|4
Pentru toate patru clasele . LEI	3200	2400	1600	800
Pentru fiecare clasă . . LEI	800	600	400	200

Total general 72.319 câştiguri în valoare de Lei 284.634.560

Apel! Vă rugăm să examinaţi planul de mai sus, ca să vă convingeţi despre avantagiile şi novaţiile, faţă de Loteriile anterioare.

După vechiul plan se plăteau anual 72.000 câştiguri în valoare de Lei 480.000.000

După noul plan, în 30 luni, s'au creiat 97 milionari, după noul plan, în acelaş interval, se creiază 300 milionari.

După vechiul plan se ofereau jucătorilor de 2 ori pe an 45% şanse de câştig, după noul plan, ce intră în vigoare la 16 Iunie, se oferă jucătorilor de 3-ori pe an 61.6% şanse de câştig.

Şansa de a câştiga a crescut în mod formidabil, fiindcă va câştiga mai mult decât fiecare al 2-lea loz.

Nu neglijaţi interesele proprii. — Cumpăraţi lozuri la timp, fiindcă numai jucătorul stăruitor poate avea un rezultat sigur. 16272